

Stine Jensen schrijft in haar column in NRC dat de psycholoog Verhaeghe een onderscheid maakt tussen ‘autoriteit’ en ‘gezag’:

Autoriteit hoort bij bepaalde functies en rollen en gaat gepaard met macht. Gezag wijst naar de manier waarop autoriteit bij het individu verschijnt. Verhaeghe vertelt niet waarom de een wel gezag lijkt te hebben en de ander niet. Ik denk dat het een kwestie is van kunde, uitstraling en karakter en ook of anderen het je ‘gunnen’.

Na de gebeurtenissen die in tekst 3 beschreven zijn, heeft Scipio volgens de omschrijving in het bovenstaande citaat zowel autoriteit als gezag.

- 2p 23 a Beschrijf in eigen woorden op grond waarvan Scipio autoriteit heeft. Baseer je antwoord op het bovenstaande citaat en betrek in je antwoord een gegeven uit tekst 3.
- b Beschrijf in eigen woorden op grond waarvan Scipio gezag heeft. Baseer je antwoord op het bovenstaande citaat en betrek in je antwoord een gegeven uit tekst 3.

Algemeen

Op een website over beroemde mensen wordt over Scipio beweerd:

Toen niemand na de dood van zijn vader het leger kwam leiden, nam Scipio de leiding. Na een lange en harde oorlog wreekte hij zijn vader en oom door Hannibal te vermoorden. Hij voerde het bevel over de Romeinse legers in de Slag bij Zama, die een einde maakte aan de Tweede Punische Oorlog.

- 1p 24 Noteer uit het bovenstaande citaat het gegeven dat niet klopt met de historische werkelijkheid. Baseer je antwoord op de achtergronden bij de teksten die je voor dit examen gelezen hebt.

Tekst 4

Bestudeer de inleiding en de aantekeningen bij tekst 4.

- 37p Vertaal de regels 1 t/m 12 (t/m **fudisset**) in het Nederlands.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.